

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA KESKPANK

EUROOPA KESKPANGA ARVAMUS,

5. november 2021,

seoses ettepanekuga, mis käsitleb määrust Euroopa roheliste võlakirjade kohta

(CON/2021/30)

(2022/C 27/04)

Sissejuhatus ja õiguslik alus

14. oktoobril 2021 sai Euroopa Keskpank (EKP) Euroopa Parlamendilt taotluse avaldada arvamust seoses ettepanekuga, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust Euroopa roheliste võlakirjade kohta ⁽¹⁾ (edaspidi „kavandatav määrus“).

EKP arvamuse andmise pädevus põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõikel 4 ja artikli 282 lõikel 5, kuna kavandatav määrus sisaldab EKP pädevusse kuuluvaid sätteid, mis puudutavad eelkõige rahapoliitika rakendamist kooskõlas aluslepingu artikli 127 lõike 2 esimese taande ja artikli 282 lõikega 1, krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet kooskõlas aluslepingu artikli 127 lõikega 6 ning finantssüsteemi stabiilsusega seotud pädevate asutuste poliitika sujuvale elluviimisele kaasaitamist kooskõlas aluslepingu artikli 127 lõikega 5. EKP nõukogu on käesoleva arvamuse vastu võtnud kooskõlas Euroopa Keskpanga kodukorra artikli 17.5 esimese lausega.

1. Üldised märkused

- 1.1 EKP toetab kavandatavat määrust. Euroopa roheline kokkuleppe ja Pariisi kokkuleppega paika pandud ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 2021/1119 (edaspidi „Euroopa kliimamäärus“) ⁽²⁾ sätestatud eesmärkide saavutamiseks on vaja olulisi investeeringuid, millest märkimisväärne osa peab tulema erasektorist ⁽³⁾. Kestlikul rahandusel võib selles osas olla oluline roll, võimaldades investoritel määratleda keskkonnasäästlikud investeeringud ning kohandada oma portfelle vastavalt kestlikkuse eelistustele. Keskkonnasäästlike finantstoodete hulgas moodustavad rohelised võlakirjad kiiresti kasvava ja silmapaistva segmendi: suure läbipaistvusega roheliste võlakirjade turu edasine kasv võib aidata parandada investeerimislünka ning täita keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisvaldkonna investorite kasvavat nõudlust. Seetõttu on roheliste võlakirjade selge ja usaldusväärse avaliku raamistiku väljatöötamine tervitatav.
- 1.2 Kui liidu üldistest keskkonnaeesmärkidest tulenevalt kujundatakse liidu või liikmesriigi tasandil avalik poliitika, mis eelistab rohelisi võlakirju ja muid kestlikkusele põhinevaid võlainstrumente muud liiki võlainstrumentidele, oleks vaja ka Euroopa roheliste võlakirjade (EuGB) standardit, millele see poliitika saab osutada.

⁽¹⁾ COM(2021) 391 final.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1119, 30. juuni 2021, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

⁽³⁾ Vt ka kavandatava määruse seletuskiri.

- 1.3 EuGB standardi olemasolu soodustaks keskkonnasäästlike varade ja projektide loomist kooskõlas liidu keskkonnaeesmärkidega, eelkõige kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2020/852⁽⁴⁾ (edaspidi „taksonoomiamäärus“)⁽⁵⁾. Sellest vaatenurgast on EuGB standardi sidumine taksonoomiamäärusega oluline samm, et tagada keskkonnasäästlike tegevuste juurdepääs võlainstrumentide kaudu rahastamisele. Taksonoomiamääruses määratletud keskkonnaeesmärkide saavutamise olulise panuse andvate tegevuste rahastamine aitab liidu majandusel saavutada liidu keskkonnaeesmärke.
- 1.4 EKP toetab kavandatava määruse eesmärki luua Euroopa roheliste võlakirjade ühtlustatud raamistik, kuna see suurendaks kindlust, et sellised rohelised võlakirjad tõepoolest toetavad üleminekut keskkonnasäästlikumale majandusele, suurendavad andmete kättesaadavust ja läbipaistvust ning parandavad roheliste võlakirjade võrreldavust, usaldusväarsust ja tõhusat hinnakujundust. Roheliste võlakirjade turul on praegu mitmeid puuduseid. Eelkõige tuginevad roheliste võlakirjade märgistust käsitlevad kehtivad tööstusstandardid keskkonnahoidlike projektide alusmõistele, mis ei ole piisavalt standarditud, range ega kõikehõlmav⁽⁶⁾. Usaldusväärse, võrreldava ja kontrollitud kestlikkusteabe puudumine kahjustab roheliste võlakirjade turu usaldusväarsust ja võimalusi toetada üleminekut keskkonnasäästlikumale majandusele, ning vähendab seetõttu nõudlust, tulenevalt rohepesu ohtudest ning emitentide ja investorite võimalikust maineriskist⁽⁷⁾. Lisaks suurendab ühise võrdlusraamistiku ja aruandlusvormide puudumine roheliste võlakirjade emiteerimise tehingukulusid, vähendades selliste instrumentide majanduslikku atraktiivsust, võrreldes tavapäraste rahastamisvahenditega⁽⁸⁾. Kõik sellised struktuursed piirangud pärsivad antud turusegmendi kasvu ja likviidsust.
- 1.5 Objektiivselt kontrollitavate ja läbipaistvate EuGB kvalifikatsiooninõuete kehtestamine aitaks suurendada selle varaklassi usaldusväarsust, vähendada emitentide ja investorite maineriski ja teabe asümmeetriat, ning ohjeldada rohepesu⁽⁹⁾. Turgudel on märgata, et investorid väärtustavad rohelisi võlakirju, mille emitentidel on parem maine ja mis on kolmanda isiku poolt kontrollitud, väiksema hinnaerinevusega⁽¹⁰⁾. Suure läbipaistvusega EuGB-de emiteerimine aitab paremini mõista keskkonnaeesmärkide tähtsust turuosaliste ja emitentide jaoks, ning parandab seeläbi kõikide finantsturuosaliste, sealhulgas EKP, võimet keskkonnasäästlikke võlakirju usaldusväärsest määratleda ja hinnata⁽¹¹⁾. See toetab turusegmendi edasist kasvu ning tagab suurema kindluse, et rohelised võlakirjad aitavad saavutada liidu keskkonnaeesmärke, toetades üleminekut vähese CO₂-heitega majandusele. Samuti pakuks kavandatav määrus EuGB-de keskkonnasäästlikkuse ja usaldusväarsuse suurendamise kaudu paremat kaitset rohepesu juhtumitest tingitud roheliste võlakirjade ootamatu ümberhindluse vastu. See toetaks turgude korra kohast toimimist ja finantsstabiilsust.
- 1.6 Kavandatav määrus on oluline samm integreeritud, sügava ja likviidse, riigipiire ületava liidu rohelise kapitalituru väljaarendamisel, mis aitab edendada kapitaliturgude liitu⁽¹²⁾. Ligikaudu 60 % kõikidest 2020. aastal ülemaailmselt emiteeritud kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata rohelistest võlakirjadest on emiteeritud liidus⁽¹³⁾. Roheliste

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/852, 18. juuni 2020, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

⁽⁵⁾ Vt kavandatava määruse artikli 2 lõige 4.

⁽⁶⁾ Vt kavandatava määruse seletuskiri. Vt ka „Green Bond Funds – Impact Reporting Practices 2020“, avaldatud Environmental Finance'i veebilehel www.environmental-finance.com

⁽⁷⁾ Vt saadud vastused: „Establishment of an EU Green Bond Standard“, avaldatud komisjoni veebilehel www.ec.europa.eu

⁽⁸⁾ Vt „Commission Staff Working Document Impact Assessment Report accompanying the document Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on European green bonds“, SWD/2021/181 final.

⁽⁹⁾ Vt eurosüsteemi vastus Euroopa Komisjoni avalikule konsultatsioonile kestlikku rahandust käsitleva uuendatud strateegia ja muu kui finantsteabe avaldamist käsitleva direktiivi läbivaatamise kohta (edaspidi „eurosüsteemi vastus“), lk 12, avaldatud EKP veebilehel www.ecb.europa.eu

⁽¹⁰⁾ Vt nt Bachelet, M.J., Becchetti, L. ja Manfredonia, S., „The Green Bond Premium Puzzle: The Role of Issuer Characteristics and Third-Party Verification“, *Sustainability* 2019, Vol. 11, No 4, 1098; Kapraun, J. jt. „(In)-Credibly Green: Which Bonds Trade at a Green Bond Premium?“, Proceedings of Paris December 2019 Finance Meeting EUROFIDAI – ESSEC.

⁽¹¹⁾ Vt kavandatava määruse põhjendus 4.

⁽¹²⁾ Vt „Towards a green capital markets union for Europe“, EKP presidendi Christine Lagarde'i kõne komisjoni kõrgetasemelisel konverentsil, kus käsitleti äriühingute kestlikkusaruandluse direktiivi ettepanekut, Frankfurt Maini ääres, 6. mai 2021, avaldatud EKP veebilehel www.ecb.europa.eu

⁽¹³⁾ *ibid.*

võlakirjade turu edasiarendamine soodustaks liidu finantsintegratsiooni⁽¹⁴⁾ ning roheline kapitaliturgude liit aitaks tugevdada liidu rolli ülemaailmsel rohelisel kapitaliturgudel. Väljaarendatud ja integreeritud liidu roheliste kapitaliturgude loomine nõuab ka ulatuslikumaid jõupingutusi kapitaliturgude tugevdamiseks, sealhulgas järelevalve, maksejõuetust reguleerivate eeskirjade ja investorite kaitse suuremat ühtlustamist. Seetõttu toetab EKP seda, et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele (ESMA) tehakse ülesandeks teostada liidu tasandil järelevalvet EuGB-de väliste hindajate üle⁽¹⁵⁾. Liidu rolli kindlustamine keskkonnahoidliku rahastamise globaalse keskusena ning liidu kapitaliturgude edasine integreerimine ja arendamine aitab tugevdada euro rahvusvahelist rolli⁽¹⁶⁾.

- 1.7 EuGB standard peaks andma võrdlusaluse standardite ühtlustamiseks kõrgemal, rahvusvahelisel tasandil, et suurendada roheliste võlakirjade rolli vähese CO₂-heitega majandusele ülemineku toetamisel ning samal ajal edendada liidu juhtpositsiooni keskkonnahoidliku rahastamise valdkonnas. Eesmärk peaks olema standardi laialdase aktsepteerimise saavutamine turul, sealhulgas kolmandate riikide residentide poolt, tulenevalt standardi kaitsemeetmete rangusest ja usaldusvärsusest rohepesu kontekstis, et kujuneda ülemaailmseks võrdlusaluseks, mida teistes jurisdiktsioonides eeskujuks võtta. EuGB standardi atraktiivsust võrreldes teiste jurisdiktsioonide turustandardite ja/või õigusaktidega reguleeritud roheliste võlakirjade märgistega tuleks hoolikalt hinnata ja aja jooksul jälgida. Kuigi alternatiivsetest standarditest rangemad nõuded on põhjendatud suurema läbipaistvuse ja usaldusvärsuse saavutamise eesmärgiga, on oluline, et EuGB-de loomisega välditaks emitentide liikumist leebemate nõuetega jurisdiktsioonidesse, ning ei tekitataks võimalusi rahvusvaheliseks õiguslikuks arbitraažiks⁽¹⁷⁾. Ülemaailmse ühtlustatud lähenemise puudumine võib lõpuks nõrgestada keskkonnasäästlike finantstoodete keskkonnastandarddeid globaalsel tasandil. Oluline on teha tulemuslikku rahvusvahelist koostööd, eelkõige G20 kestliku rahanduse töörühma ja kestliku rahanduse rahvusvahelise platvormi raames, et tagada roheliste võlakirjade standardite rahvusvaheline sidusus ning vältida konkureerivaid „võidujookse põhja“, mis võivad suurendada rohepesu ohtu ja õõnestada roheliste võlakirjade positiivset keskkonnamõju kogu maailmas.
- 1.8 Taasterahastu „NextGenerationEU“ (NGEU) võlakirjaemissiooni raames katseb Euroopa Komisjon emiteerida kuni 250 miljardi euro väärtuses rohelisi võlakirju, mis moodustab kuni 30 % emissiooni kogumahust. Arvestades, et kavandatav määrus ei ole veel jõustunud, märgib EKP, et need rohelised võlakirjad emiteeritakse olemasoleval turustandardil põhineva roheliste võlakirjade raamistiku alusel⁽¹⁸⁾. EKP toetab asjaolu, et NGEU roheliste võlakirjade raamistik on võimalikult suures ulatuses viidud vastavusse kavandatava EuGB standardiga, kuid märgib samas, et NGEU õiguslike ja institutsiooniliste erisuste tõttu sõltub emitendi võime esitada üksikasjalik aruandlus alusinvesteeringute kohta lõppkokkuvõttes liikmesriikide edastatud andmete täpsusest, täielikkusest ja detailsusest. Selleks et tagada NGEU roheliste võlakirjade emiteerimise usaldusvärsus, kutsub EKP liikmesriike üles esitama täpset ja üksikasjalikku teavet keskkonnanäesmärkide saavutamist toetavate investeerimisprojektide edusammude ja mõju kohta, ning tagama, et taaste- ja vastupidavuskavade⁽¹⁹⁾ rakendamisetapis lähtutakse „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttest⁽²⁰⁾. Lisaks julgustab EKP komisjoni hoolikalt jälgima ja tagama, et NGEU roheliste võlakirjade emiteerimisest saadavat tulu kasutatakse tulemuslikult abikõlblike kulude rahastamiseks ning üksikasjaliku ja täpse mõjuaruande koostamiseks.

2. Kavandatava määruse asjakohasus EKP ja eurosüsteemi eesmärkide ja ülesannete seisukohast

2.1 Kavandatav määrus võib mõjutada keskpankade volituste täitmist allkirjeldatud viisidel.

⁽¹⁴⁾ Vt EKP 2020. aasta novembri finantsstabiilsuse ülevaate peatükk 5.3, avaldatud EKP veebilehel www.ecb.europa.eu

⁽¹⁵⁾ Vt eurosüsteemi vastus, lk 12.

⁽¹⁶⁾ Vt „The role of the euro in global green bond markets“, *The international role of the euro*, EKP, juuni 2020, avaldatud EKP veebilehel www.ecb.europa.eu

⁽¹⁷⁾ Vt eurosüsteemi vastus, lk 12.

⁽¹⁸⁾ Vt komisjoni 7. septembri 2021. aasta pressiteade „Taasterahastu „NextGenerationEU“: Euroopa Komisjon kiirendab ettevalmistusi, et emiteerida 250 miljardi euro väärtuses taasterahastu „NextGenerationEU“ rohelisi võlakirju, avaldatud komisjoni veebilehel www.ec.europa.eu

⁽¹⁹⁾ Vt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 2021/241, 12. veebruar 2021, millega luuakse taaste- ja vastupidavusraha (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17).

⁽²⁰⁾ Vt taksonoomiamääruse artikkel 17.

- 2.2 Rahapoliitika volitustega seonduvalt on eurosüsteem juba ostnud rohelisi võlakirju ettevõtlussektori väärtpaberite ostukava (CSPP), varaga tagatud väärtpaberite ostukava (ABSPP) ja avaliku sektori väärtpaberite ostukava (PSPP) raames⁽²¹⁾. Samuti aktsepteerib EKP rohelisi võlakirju tagatisena krediidioperatsioonides. Roheliste võlakirjade ühtlustatud määratlus parandaks läbipaistvust ja soodustaks roheliste võlainstrumentide pakkumist.
- 2.3 Finantsstabiilsuse seisukohast on roheliste võlakirjade ühtse määratluse ja standarditud raamistiku puudumine takistanud nende finantstulemuste ja pikaajalise kestlikkuse analüüsimist. See omakorda on takistanud nende potentsiaali hindamist finantsüsteemi stabiilsusele mõju avaldavate kliimarisikide maandamisel⁽²²⁾. Üldiselt saavad ainult toimivad turud üleminekut tulemuslikult rahastada ja finantsstabiilsusele mõju avaldavaid kliimarisike vähendada. Seetõttu võib tööstusstandardite erinevus põhjustada turul nn kaljuefekti, mis toob kaasa roheliste võlakirjade olulise ümberhindluse, kui investorid hindavad teatavate roheliste võlakirjade kvaliteedi mitterahuldavaks. Kui kaob investorite usaldus, võib selline ümberhindluse laine rohelisi võlakirju oluliselt mõjutada. EuGB standard võimaldab aidata turul tulemuslikumalt toimida, parandada finantsriskide ja keskkonnasäästlike varade hinnakujundust ning suurendada investorite usaldust selle varaklassi vastu.
- 2.4 Krediidiasutused on roheliste võlakirjade turul olulised osalejad, nii emitentide kui ka investoritena. Seega on EuGB standard usaldatavusnõuete täitmise järelevalve seisukohast asjakohane, sest see võib avaldada mõju krediidiasutuste ärimudelitele, avalikustamistavadele ja tururiskile ning krediidiasutuste operatsiooni- ja maineriskile. Ärimudeli vaatenurgast võib ühtne standard hõlbustada roheliste võlakirjade emiteerimist krediidiasutuste poolt, mis võib aidata pankadel suunata laenuandmist keskkonnasäästlikuma tegevuse poole ning avaldada positiivset mõju rohevarade osakaalule nende portfellides. Arvestades üha rangemaks muutuvaid läbipaistvus- ja avalikustamismõnõudeid, sealhulgas rohevarade suhtarvu avalikustamise nõuet⁽²³⁾ ning krediidiasutustele esitatavat nõuet avalikustada oma laenuportfelli vastavus Pariisi kokkuleppele, on EuGB oluline vahend, millega toetada krediidiasutusi nende uute nõuete täitmisel⁽²⁴⁾. Lisaks, nagu on märgitud punktis 2.3, võib EuGB-de laialdane kasutusele võtmine maandada võimalikke tururiske seoses olemasolevate roheliste võlakirjade kvaliteedi ootamatu ümberhindamisega. Samuti kujutab EuGB väljastamisel kavandatava määruse nõuete täitmata jätmise eest võimalik sanktsiooni rakendamine riikliku pädeva asutuse poolt⁽²⁵⁾ krediidiasutusele täiendavat operatsiooni- ja maineriski, mida tuleb krediidiasutusi mõjutava järelevalvetegevuse raames käsitleda.
- 2.5 Lisaks kasutab EKP osa oma omavahendite portfelist rohelistesse võlakirjadesse investeerimiseks ning kavatses lähiaastatel suurendada roheliste võlakirjade osakaalu selles portfellis⁽²⁶⁾.

3. Konkreetsete märkused

3.1 Kavandatava määruse vabatahtlikkus ja kohaldamisala

⁽²¹⁾ Vt „Purchases of green bonds under the Eurosystem’s asset purchase programme“, EKP majandusülevaade nr 7, EKP, 2018, avaldatud EKP veebilehel www.ecb.europa.eu.

⁽²²⁾ Vt EKP/ESRNi kliimarisikide modelleerimise projektmeeskond, „Climate-related risk and financial stability“, juuli 2021, lk 38, avaldatud EKP veebilehel www.ecb.europa.eu

⁽²³⁾ Taksonoomiamääruse artikli 8 kohaselt on suurete võtjal kohustus avalikustada teave selle kohta, kuidas ja millisel määral on tema tegevus seotud keskkonnasäästliku majandustegevusega. Delegeeritud õigusaktis täpsustatakse, et krediidiasutused peavad avalikustama rohevarade suhtarvu, mida kohaldatakse järk-järgult alates 1. jaanuarist 2022. Vt komisjoni delegeeritud määrus, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2020/852, täpsustades selliste ettevõtjate keskkonnasäästliku majandustegevuse kohta avalikustatava teabe sisu ja esitusviisi, kelle suhtes kohaldatakse direktiivi 2013/34/EL artiklit 19a või 29a, ja täpsustades kõnealuse avalikustamiskohustuse täitmise meetodikat, C(2021) 4987 (final) (edaspidi „artiklis 8 sätestatud delegeeritud õigusakt“), mida tuleb lugeda koostoimes selle lisadega.

⁽²⁴⁾ Oma ettepanekus äriühingute kestlikkusaruandluse direktiivi kohta teeb komisjon ettepaneku, et mittefinantsettevõtted ja finantsettevõtted avalikustaksid ettevõtja kestlikkusküsimustega seotud eesmärkide kirjelduse ja edusammud, mida ettevõtja on nende eesmärkide saavutamisel teinud. Vt 21. aprilli 2021. aasta ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2013/34/EL, direktiivi 2004/109/EÜ, direktiivi 2006/43/EÜ ja määrust (EL) nr 537/2014 seoses äriühingute kestlikkusaruandlusega, COM(2021) 189 final.

⁽²⁵⁾ Vt kavandatava määruse artikkel 41.

⁽²⁶⁾ Vt EKP 25. jaanuari 2021. aasta pressiteade „ECB to invest in Bank for International Settlements’ green bond fund“, avaldatud EKP veebilehel www.ecb.europa.eu

- 3.1.1 Kavandatava määruse kohaselt oleks EuGB standardi kasutamine vabatahtlik ⁽²⁷⁾, mis annaks emitentidele võimaluse jätkata olemasolevate tööstusstandardite kasutamist roheliste võlakirjade puhul. EKP peab seda lühiajalises perspektiivis tasakaalustatud lähenemisviisiks, kuna kohene üleminek rangelt kohustuslikule standardile võib kaasa tuua väljumisi taksonoomiaga kooskõlla viimata roheliste võlakirjadega seotud investeeringutest ning järsult vähendada liidu roheliste võlakirjade emiteerimist ⁽²⁸⁾.
- 3.1.2 Samal ajal leiab EKP, et liidu taksonoomiaga kooskõlla viidud roheliste võlakirjade turu loomiseks ja rohepesuga seotud ohtude vähendamiseks on oluline, et EuGB standardist saaks liidu peamine roheliste võlakirjade standard. Seepärast on vaja võtta selge suund standardi kohustuslikuks muutmiseks uute emiteeritud roheliste võlakirjade suhtes mõistliku aja jooksul, samas kui lunastamata rohelisi võlakirju tuleks käsitleda roheliste võlakirjadena pikema aja jooksul ⁽²⁹⁾. Standardi kohustuslikuks muutmine annaks turgudele kindluse ning julgustaks emitente kohaldama EuGB standardit enne selle kohustuslikuks muutmist. Taksonoomia läbimõeldud laiendamine ülemineku rahastamisele hõlbustaks üleminekut kohustuslikule standardile, vähendades võimalikke riske seoses keskkonnanahoidlike investeeringutega, millel on küll positiivne keskkonnamõju, kuid mis jäävad allapoole taksonoomia olulise mõju künniseid.
- 3.1.3 EKP tunnustab siiski, et konkreetse ajavahemiku kehtestamine standardi kohustuslikuks muutmiseks ei pruugi olla lihtne. Olemasolevatesse rohelistesse võlakirjadesse tehtud investeeringutest väljumise riski ning sellest tulenevaid võimalikke turuhäireid ja volatiilsust peab kaaluma vajaduse vastu võtta kiireid meetmeid rohepöörde toetamiseks, sealhulgas võlakirjaturu kaudu. Selleks, et vältida soovimatuid tagajärgi liidu keskkonnanahoidlike investeeringute voogudele ning riski, et roheliste võlakirjade emitendid liiguvad vähem rangete nõuetega jurisdiktsioonidesse, tuleks koostada kohustusliku standardi mõjuhindang ning raamistikku asjakohaselt täpsustada. Liidu seadusandja peaks kutsuma komisjoni üles EuGB standardit läbi vaatama, et seda küsimust 31. detsembriks 2023 hinnata. Eelkõige peaks komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku EuGB standardi kohustuslikuks muutmise mõistliku ajavahemiku ning asjaomase lähenemisviisi tehniliste üksikasjade kohta, näiteks standardiga hõlmatavate keskkonnasäästlike võlakirjade täpsete liikide kohta. Lisaks oleks müügilaine vältimiseks otstarbekas täpsustada, kuidas investorid peaksid turupõhiste vabatahtlike standardite alusel emiteeritud rohelisi võlakirju käsitlema pärast kohustusliku standardi kehtestamist. Komisjon peaks läbivaatamise teostama pärast konsulteerimist asjaomaste sidusrühmadega, eelkõige organisatsioonidega, kes praegu tegelevad keskkonnasäästlike võlakirjade turupõhiste standardite välja töötamisega ⁽³⁰⁾. Lõppastmes peaks EuGB standard muutuma kohustuslikuks uutele emiteeritud rohelistele võlakirjadele mõistliku aja - nt kolme kuni viie aasta - jooksul, kusjuures täpne ülemineku periood sõltuks eelnimetatud mõjuhindangu tulemustest.
- 3.1.4 Senikaua tuleks liidu ja liikmesriikide tasandil soodustada EuGB standardi vabatahtlikku kasutusele võtmist EuGB nõuetele vastavaid võlakirju toetava avaliku poliitika kaudu. Ainult EuGB tagab taksonoomiamäärusega seotuse kaudu, et võlakirjatulust rahastatavad tegevused aitavad kaasa liidu keskkonnanäesmärkide saavutamisele. EKP on seisukohal, et kõiki EuGB-sid tuleks käsitleda täielikult taksonoomiaga kooskõlas olevatena ning seega lisada nii taksonoomia avalikustamise lugejasse kui ka nimetajasse ⁽³¹⁾. EuGB varade lisamine taksonoomiaga seotud teabe avalikustamisele võib emitente ja investoreid oluliselt motiveerida eelistama EuGB-sid olemasolevatele standarditele,

⁽²⁷⁾ Vt kavandatava määruse põhjendus 7.

⁽²⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiivi 2014/95/EL (millega muudetakse direktiivi 2013/34/EL seoses mitmekesisust käsitleva teabe ja muu kui finantsteabe avalikustamisega teatavate suurettevõtjate ja kontsernide poolt (ELT L 330, 15.11.2014, lk 1)) kohaldamisalasse kuuluvate mittefinantsettevõtjate käibest, kapitalikuludest ja tegevuskuludest on hinnanguliselt vähem kui 5 % taksonoomiaga kooskõlla viidud. Vt ESMA lõppraport, lk 174: „Final Report: Advice on Article 8 of the Taxonomy Regulation“, 26. veebruar 2021, avaldatud ESMA veebilehel www.esma.europa.eu. Tuleb siiski märkida, et need hinnangud viitavad pigem tervetele majandusharudele, kui rohelistele võlakirjadele. Hinnanguliselt on taksonoomiaga juba kooskõlla viidud lunastamata roheliste võlakirjade osakaal märkimisväärselt suurem. Välised hindajad on kinnitanud, et mitmed olemasolevad rohelised võlakirjad on juba täielikult taksonoomiaga kooskõlas.

⁽²⁹⁾ Kohustuslikkuse korral peaksid kõik liidus emiteeritud või liidus tegutseva emitendi välja antud rohelised võlakirjad vastama EuGB nõuetele. Vt kavandatava määruse seletuskiri.

⁽³⁰⁾ Kaks turupõhist keskkonnasäästlike võlakirjade standardit on Rahvusvahelise Kapitalituru Assotsiatsiooni (ICMA) poolt vastu võetud roheliste võlakirjade põhimõtted (GBP) ja kliimavõlakirjade algatuse kliimavõlakirjade standard (CBS). Vt ICMA veebileht www.icmagrop.org ja CBSi veebileht www.climatebonds.net

⁽³¹⁾ Taksonoomiaga seotud teabe avalikustamisel kajastab tulemusnäitajate nimetaja ettevõtja taksonoomiaga hõlmatud tegevuse üldist rahalist mahtu. Lugeja kajastab konkreetselt taksonoomiakriteeriumidega kooskõlas olevate tegevuste mahtu. Asjaomane suhtarv näitab, kui suur osa ettevõtja majandustegevusest on taksonoomiaga kooskõlas. Artiklis 8 sätestatud delegeeritud õigusaktis sedastas komisjon, et „kuna praegu puudub sobiv arvutusmetoodika, tuleks riskipositsioonid keskvalitsuste, keskpankade ja riigiüleste emitentide suhtes finantsettevõtjate peamiste tulemusnäitajate lugeja ja nimetaja arvutamisest välja jätta“.

kuna see tagaks automaatselt taksonoomiaga kooskõla, ilma et oleks vaja põhjalikult hinnata alusinvesteeringute vastavust, nagu muude standardite puhul. EuGB varade lisamine taksonoomiaga seotud teabe avalikustamisele ei tohiks sõltuda emitendi avalik-õiguslikust või eraõiguslikust olemusest, st seda tuleks kohaldada ka avaliku sektori EuGB-de suhtes, mis on artiklis 8 sätestatud delegeeritud õigusakti kohaselt praegu taksonoomia avalikustamise lugejast ja nimetajast välja jäetud.

- 3.1.5 EKP toetab kavandatava määruse kohaldamisala, mis hõlmab emitente, kes on finants- ja mittefinantsettevõtjad, valitsemissektori esindajast emitente ning pandikirjade emitente, samuti väärtpaberistajaid, kui väärtpabereid emiteeritakse eriotstarbelise üksuse kaudu ⁽³²⁾. Lisaks toetab EKP asjaolu, et nõudeid kohaldatakse kõikide emitentide suhtes, kes soovivad nimetada oma liidu investoritele pakutavaid keskkonnasäästlikke võlakirju EuGB-deks. Siiski ei ole mõistet „liidu investoritele pakutav“ kavandatavas määruses määratletud ning seda tuleks täpsustada, et tagada „EuGB“ nimetuse kasutamise võimalus ka väljaspool liitu EuGB-sid turustavatele emitentidele. Asjaomane võimalus on eriti oluline selleks, et edendada EuGB rahvusvahelist kasutusele võtmist ning seeläbi soodustada liidus välja kujundatud kestliku rahanduse standardite ülemaailmset vastu võtmist, sealhulgas liidu taksonoomiakriteeriumide rahvusvahelist kasutamist. Lisaks näib viide „juriidiliste isikutele“ EuGB emitentidena ⁽³³⁾ osutavat sellele, et EuGB emitendil peab olema juriidilise isiku staatus, mis ei kehti kõikide võlakirjaemitentide suhtes liidus (näiteks väärtpaberistamise emitendid teatavate liikmesriikide riigisisese õiguse alusel). Lihtne viide „üksustele“ oleks sama tulemuslik. Lõpetuseks tuleks seoses väärtpaberistamisega täpsustada, kuidas kavandatavat määrust kohaldada selliselt, et rohepöördega seotud väärtpaberistamised saaksid tugineda EuGB standardile ka siis, kui alusvarad ei ole taksonoomiaga kooskõlas, kuid rahastamise eesmärk on seotud keskkonnasäästlikule majandusele ülemineku tehnoloogiaga ⁽³⁴⁾. Rohepöördega seotud väärtpaberistamise puhul on tulevase taksonoomiaga kooskõla tagamisega seotud kohustused olulised algataja, mitte emitendist eriotstarbelise üksuse jaoks. Seda võib olla vaja arvesse võtta emitendile kohustuste sätestamisel, näiteks kavandatava määruse artiklis 7.

3.2 Kooskõla tagamine taksonoomiamäärusega

- 3.2.1 Kavandatav määrus näeb ette, et EuGB tulude kasutamine peab toimuma seoses majandustegevusega, mis vastab taksonoomianõuetele või hakkab neile vastama kindlaksmääratud aja pärast (viis või kümme aastat alates võlakirja emiteerimise kuupäevast, kui see on põhjendatud majandustegevuse erisustega), nagu on sätestatud taksonoomiaga kooskõlla viimise kavas ⁽³⁵⁾. „Taksonoomianõuded“ on määratletud kui taksonoomiamääruse artiklis 3 sätestatud nõuded. Seega liigitatakse majandustegevus keskkonnasäästlikuks, kui majandustegevus a) aitab oluliselt kaasa ühe või mitme taksonoomiamääruse artiklis 9 sätestatud keskkonnanäesmärgi saavutamisele; b) ei tekita olulist kahju ühelegi nimetatud keskkonnanäesmärgile; c) toimub minimaalseid kaitsemeetmeid järgides; ning d) vastab tehnilistele sõelumiskriteeriumidele, mille komisjon on kehtestanud.

- 3.2.2 EKP toetab taksonoomiamäärusega kooskõlla viimist, kuna see rõhutab taksonoomiamääruse keskset tähtsust liidu kestliku rahanduse strateegias ning loob usaldusväärse aluse EuGB-de emissioonidest saadava tulu kasutamise kestlikkuse hindamiseks ⁽³⁶⁾. Muret teeb aga asjaolu, et taksonoomiaga kooskõla saavutatakse viie või teataval asjaoludel kümne aasta jooksul. Kuigi emitente ei tohiks karistada selle eest, et nad jaotavad võlakirjadest saadud tulu taksonoomianõuetele veel mittevastavale majandustegevusele, kui see hakkab nende nõuetele vastama kindlaksmääratud aja pärast ⁽³⁷⁾, eksisteerib oht, et kavandatava määrusega kehtestatud sanktsioonid ei ole kooskõlla viimise kavale mittevastavate emitentide suhtes piisavad. Kavandatava määruse II lisa kohaselt peavad emitendid esitama iga-aastaste jaotusaruannete osana aruande taksonoomiaga kooskõlla viimise kava elluviimise edenemise kohta ⁽³⁸⁾. Riiklikud pädevad asutused võivad nõuda, et emitendid avaldaksid need aruanded ja esitaksid nõutud teabe ⁽³⁹⁾. Siiski ei paista neil olevat majandustegevuse taksonoomianõuetega kooskõlla viimise osas sanktsioonide rakendamise ega järelevalvevolitusi. Eelkõige ei sätesta kavandatav määrus EuGB „margise“ kehtetuks

⁽³²⁾ Vt kavandatava määruse seletuskirja artikkel 1.

⁽³³⁾ Vt kavandatava määruse artikli 2 lõige 1.

⁽³⁴⁾ Vt „Eurosystem contribution to the European Commission's targeted consultation on the functioning of the EU securitisation framework“, lk 8, avaldatud EKP veebilehel www.ecb.europa.eu

⁽³⁵⁾ Vt kavandatava määruse artikkel 6.

⁽³⁶⁾ Vt eurosüsteemi vastuse lk 12.

⁽³⁷⁾ Vt kavandatava määruse põhjendus 15.

⁽³⁸⁾ Vt kavandatava määruse II lisa punkti 3 alapunkt A.

⁽³⁹⁾ Vt kavandatava määruse IV jaotis.

tunnistamise korda, välja arvatud võimalus lisada emiteerimisjärgse hindamise aruandes märkus selle kohta, et võlakiri ei vasta kavandatava määruse nõuetele ja et nimetust „EuGB“ ei saa selle suhtes kohaldada⁽⁴⁰⁾. Kuigi läbipaistvusnõuete kohaldamine suurendab tõenäosust, et standardile mittevastavus kajastub võlakirja hinnas, võib sellel olla EuGB emitendile vaid piiratud ja kaudne mõju, kui võlakirjaga hiljem turul kaubeldakse. Kuni riiklikele pädevatele asutustele võimalike täiendavate ülesannete andmiseni pärast seda, kui komisjon vaatab läbi liidu ja riiklike pädevate asutuste õigused, volitused ja jõustamisvahendid rohepesuga võitlemisel⁽⁴¹⁾, eksisteerib oht, et emitentidele, kelle EuGB tuludest rahastatavat majandustegevust ei ole võimalik taksonoomiaga kooskõlla viia, ei kaasne mingeid tagajärgi.

3.3 Delegeeritud õigusaktide hilisem muutmine

3.3.1 Kavandatava määruse kohaselt peavad emitendid võlakirjadest saadud tulu jaotama vastavalt delegeeritud õigusaktidele (tehnilised sõelumiskriteeriumid), mille komisjon on vastu võtnud taksonoomiamääruse teatavate sätete kohaselt⁽⁴²⁾, mida kohaldatakse asjaomase võlakirja emiteerimise ajal, või võlakirjast saadud tulu jaotamisel võlale asjaomase võla tekkimise ajal⁽⁴³⁾. Lisaks on kavandatavas määruses sätestatud, et kui delegeeritud õigusakte pärast võlakirja emiteerimist (või võlakirjast saadud tulu jaotamisel võlale pärast asjaomase võla tekkimist) muudetakse, jaotab emitent võlakirjast saadud tulu muudetud delegeeritud õigusakte järgides viie aasta jooksul pärast nende jõustumist⁽⁴⁴⁾. Kuigi on selge, et liidu taksonoomia dünaamilise ja teaduspõhise olemuse tõttu võivad tehnilised standardid aja jooksul muutuda (mis lõppkokkuvõttes teenib liidu keskkonnaalaseid eesmärke), võib juba emiteeritud EuGB-de aluseks olevate parameetrite muutmine ning nõue, mille kohaselt tuleb olemasolevad võlakirjad viie aasta jooksul uute nõuetega kooskõlla viia, turule negatiivset mõju avaldada. Näiteks võib investoritel tekkida soov rohelised võlakirjad müüa, et ennetada EuGB märgistuse võimalikku kaotamist, mis omakorda võib põhjustada asjaomaste võlakirjade hinnakõikumisi. Samuti võib see avaldada mõju turgude tsüklilisusele, kuna võlakirjaemitendid võivad soovida EuGB emiteerimist edasi lükata, kui on oodata delegeeritud õigusaktide muutmist. Sellisel sätel võivad olla soovimatud tagajärjed ka EuGB-de tähtajale ning alusinvesteeringute ajaraamistikule, kuna see võib põhjustada lühemate tähtaegadega EuGB-de struktuurset eelistamist, et vältida delegeeritud õigusaktide oodatava muutmise negatiivseid tagajärgi. Nimetatud põhjustel võib ainuüksi finantsstabiilsuse perspektiivist ning EuGB turu toimimise hõlbustamiseks olla otstarbekam lubada emitentidel jaotada võlakirjast saadud tulu vastavalt delegeeritud õigusaktidele, mida kohaldatakse võlakirja emiteerimise ajal, kogu võlakirja tähtaja jooksul. Nagu eelnevalt märgitud, tunnistab EKP, et delegeeritud õigusaktide kohandamine võib olla vajalik ja tervitav liidu keskkonnaeesmärkide, eelkõige kliimamuutustega seotud kaalutluste tõttu. Kuna hästitoimiv EuGB turg aitab saavutada ka liidu keskkonnaalaseid eesmärke, paistab otstarbekam lahendus olevat võlakirja emiteerimise ajal kohaldatava delegeeritud õigusakti kohaldamine kogu võlakirja tähtaja jooksul. Lisaks oleks komisjonil sellisel juhul võimalik delegeeritud õigusakte muuta nii, nagu ta seda vajalikuks peab. Eelkõige ei peaks komisjon hakkama kaaluma selliste muudatuste võimalikku hilisemat mõju finantsstabiilsusele. Mõistagi tuleks emiteerimise (või võla tekkimise) ajal kohaldatavaid delegeeritud õigusakte kohaldada mis tahes uute emiteeritud võlakirjade suhtes. Selline üldine lahendus parandaks õiguskindlust, mis on ka kavandatava määruse üks eesmärk⁽⁴⁵⁾.

3.4 Tulu kasutamine

3.4.1 Kavandatav määrus näeb ette, et EuGB-delt saadud tulu võib muu hulgas jaotada finantsvarale. Finantsvara hõlmab kavandatava määruse kohaselt võlga, omakapitali või nende kombinatsiooni. EKP arusaama kohaselt on asjaomase sätte eesmärk hõlmata näiteks olukordi, kus pangad emiteerivad EuGB-sid klientidele suunatud rohelaenude

⁽⁴⁰⁾ Vt kavandatava määruse IV lisa punkti 3 alapunkt b.

⁽⁴¹⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele, 6. juuli 2021: Kestlikule majandusele ülemineku rahastamise strateegia, COM(2021) 390 final.

⁽⁴²⁾ Vt taksonoomiamääruse artikli 10 lõige 3, artikli 11 lõige 3, artikli 12 lõige 2, artikli 13 lõige 2, artikli 14 lõige 2 ja artikli 15 lõige 2.

⁽⁴³⁾ Vt kavandatava määruse artikkel 7.

⁽⁴⁴⁾ Vt kavandatava määruse artikkel 7. Nende sätete tagajärgi võib olla vaja täpsustada. Näiteks ei täpsustata kavandatavas määruses, kas see tähendab, et emitent peab tulu ümber jaotama ja/või kas ta saab delegeeritud õigusaktide muutmise korral kohandada ka olemasolevaid projekte.

⁽⁴⁵⁾ Vt kavandatava määruse põhjendus 11.

rahastamiseks. Samas ei ole võlg raamatupidamislikus mõttes vara. Selleks et viia määratlus kooskõlla rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega ⁽⁴⁶⁾, võiks mõiste „võlg“ asendada mõistega „finantsnõue“.

3.5 Kooskõla tagamine muude ELi õigusaktidega

3.5.1 Kavandatavas määruses keskendutakse EuGB-dele kehtestatavatele nõuetele võlakirjaemitendi seisukohast. Samuti näeb kavandatav määrus ette, et EuGB-d võib refinantseerida uue EuGB emiteerimisega ⁽⁴⁷⁾. Artiklis 8 sätestatud delegeeritud õigusakti kohaselt peavad finants- ja mittefinantsettevõtjad avalikustama, millises ulatuses on nende majandustegevus taksonoomiamäärusega kooskõlas. Eelkõige peavad krediitiasutused avalikustama rohevarade suhtarvu, mis näitab taksonoomiaga kooskõlas oleva tegevusega seotud riskipositsioonide osakaalu nende krediitiasutuste koguarvas ⁽⁴⁸⁾. Kui pank A emiteerib EuGB ja kasutab saadud tulu laenu andmiseks taksonoomiaga kooskõlas olevaks tegevuseks, ning pank B ostab selle võlakirja investorina, võivad mõlemad pangad lisada aluseks oleva laenu (pank A) ja EuGB (pank B) oma rohevarade suhtarvu arvutustesse. See tähendab, et kui rohelaenudega seotud varaga tagatud väärtpaberi või tagatud rohelise võlakirja emiteerib pank ja seda hoiab hiljem teine krediitiasutus (nagu ülaltoodud näites), saavad nii väärtpaberi emitent kui ka omanik selle alusvara ja vastava väärtpaberiga arvestada oma taksonoomiaga seotud teabe avalikustamisel. Seetõttu oleks otstarbekas täpsustada, et kui finantseerimisasutus emiteerib EuGB ja jätkab võlakirja hoidmist osaliselt või täielikult, või hoiab seda eraldi ettevõtjas sama konsolideeritud aruandeüksuse all, võetakse tema taksonoomiaga kooskõlas olevate varade arvutamisel rohevarade suhtarvus arvesse ainult emitendi netoriskipositsiooni aluseks oleva rohevara suhtes, mitte laenude ja EuGB koguväärtust.

3.5.2 Lisaks näib, et kavandatav määrus võimaldab emitendil kasutada uue EuGB emiteerimise tulu teise EuGB ostmiseks. Kavandatava määruse kohaselt võib finantsvarast saadud tulused jaotada muule finantsvarale, kui tollest saadavad tulud jaotatakse taksonoomiaga kooskõlas olevale põhivarale, investeringukulule ja tegevuskuludele ⁽⁴⁹⁾. Siit võib välja lugeda, et sellise tehingu võib teha ainult üks kord. Selline tõlgendus oleks tõepoolest põhjendatud, et vältida niisuguste EuGB-de emissioonide ahela loomist, mida kasutatakse teiste EuGB-de ostmiseks, mida omakorda tagavad EuGBd ise, ja mis suurendaks sama reaalse majandustegevusega tagatud tinglike rohevarade mahtu. Lisaks võib selline ahel kunstlikult suurendada emiteeriva krediitiasutuse rohevarade suhtarvu läbi topeltarvestuse, kui asjaomane asutus ostab EuGB, mida otseselt või kaudselt tagab tema enda EuGB.

3.5.3 Kavandatava määruse seletuskirjas on sedastatud, et nimetuse „EuGB“ kasutamine ei mõjuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 ⁽⁵⁰⁾ (edaspidi „kapitalinõuete määrus“) nõuete kohaldamist. EKP arusaama kohaselt ei mõjuta „EuGB“ nimetus krediitiasutuste omavahendeid ja likviidsusnõudeid seoses võlakirjadega, mida käsitletakse kapitalinõuete määruse alusel. Siiski oleks kasulik selgesõnaliselt sätestada, et EuGB standardit ei tohi tõlgendada viisil, mis takistab krediitiasutustel kapitalinõuete määruse nõudeid täielikult kohaldamast.

3.6 Läbipaistvusnõuded

3.6.1 EKP toetab läbipaistvusnõuete kehtestamist EuGB-de emitentidele, st nõuet, mille kohaselt tuleb esitada EuGB teabeleht, iga-aastased jaotusaruanded ja mõjuaruanne, ning kasutada selleks teabe avalikustamise malle ⁽⁵¹⁾. Samuti toetab EKP asjaolu, et teabelehe osas viiakse läbi emiteerimiselne hindamine ja iga-aastase jaotusaruande osas

⁽⁴⁶⁾ Vt komisjoni määrus (EÜ) nr 1126/2008, 3. november 2008, millega võetakse vastu teatavad rahvusvahelised raamatupidamissandardid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1606/2002 (ELT L 320, 29.11.2008, lk 1).

⁽⁴⁷⁾ Kavandatava määruse artikli 4 lõige 3.

⁽⁴⁸⁾ Vt artiklis 8 sätestatud delegeeritud õigusakti põhjendus 5.

⁽⁴⁹⁾ Kavandatava määruse artikli 5 lõige 3. Refinantseerimine uue EuGB kaudu on kavandatava määruse artikli 4 lõike 3 kohaselt selgesõnaliselt lubatud.

⁽⁵⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 575/2013, 26. juuni 2013, krediitiasutuste suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

⁽⁵¹⁾ Vt kavandatava määruse II jaotise II peatükk.

emiteerimisjärgne hindamine ESMA järelevalve alla kuuluva välise hindaja poolt ⁽⁵²⁾. Sellest läbipaistvuse eesmärgist lähtudes peaks kõikidel EuGB-del olema rahvusvaheline väärtipaberite identifitseerimisnumber (ISIN-kood) ning nende emitendid tuleks identifitseerida juriidilise isiku tunnuse (LEI) abil.

3.6.2 Kavandatava määruse kohaselt peavad emitendid avaldama teabelehe, emiteerimiseelse hindamise, iga-aastase jaotusaruande, emiteerimisjärgse hindamise ja mõjuaruande oma veebilehel ⁽⁵³⁾. Samuti peavad emitendid teavitama riiklikku pädevat asutust ja ESMA-t nende dokumentide avaldamisest ⁽⁵⁴⁾. Samas ilmneb kavandatava määruse tekstist, et EuGB-de andmeid ei koguta tsentraliseeritult. EKP teeb ettepaneku lisada avaldatav teave loodavasse Euroopa ühtsesse juurdepääsupunkti masinloetaval kujul. Rohelisi võlakirju käsitleva teabe lisamine Euroopa ühtsesse juurdepääsupunkti võimaldaks saada ühtse kontaktpunkti kaudu juurdepääsu äriühingu olulisele teabele, sealhulgas teabele tema emiteeritud EuGB-de kohta, ning parandaks seega läbipaistvust ja hõlbustaks investeerimisotsuste langetamist. Kavandatava määruse lisades ette nähtud aruanded võiksid turu läbipaistvuse ja tõhususe suurendamiseks sisaldada ka teavet EuGB-de emitentide kantud tasude ja kulude kohta (näiteks väliste hindajate kulud). Samuti tuleks kavandatavas määruses selguse huvides ja andmetöötluse hõlbustamiseks täpsustada, et teabelehed, iga-aastased jaotusaruanded ja mõjuaruanded koostatakse iga võlakirja osas eraldi, sõltumata võimalusest avaldada mitu teabelehte ja aruannet koos ning anda ülevaade üksuse emiteeritud EuGB-de koguväärtuse kohta.

3.6.3 Kavandatav määrus näeb ette, et kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/1129 ⁽⁵⁵⁾ (edaspidi „prospektimäärus“) kohaselt tuleb avaldada prospekt ja anda selles teavet tulude kasutamise kohta, peab seal olema selgelt mainitud, et asjaomane Euroopa roheline võlakiri on välja antud kooskõlas kavandatava määruse nõuetega ⁽⁵⁶⁾. Lisaks nähakse kavandatava määrusega ette võimalus lisada EuGB teabelehel sisalduv teave viidetena ⁽⁵⁷⁾. EuGB põhitunnused, eelkõige teabelehel sisalduv teave, tuleks prospekti täielikult integreerida, kasutades kavandatava määruse I lisas esitatud standardmalli. See parandaks rohelisi võlakirju käsitleva teabe järjepidevust ja võrreldavust ning tähendaks seda, et finantsandmete esitajad saavad kogu vajaliku teabe instrumentide kohta prospektidokumentidest ⁽⁵⁸⁾.

3.6.4 Rohelaenude rahastamiseks EuGB-sid emiteerivate krediidiasutuste perspektiivist võiks läbipaistvusnõudeid täiendada, kehtestades pankadele kohustuse jälgida rohelaenudest saadava tulu kooskõla taksonoomianõuetega.

3.7 Registreerimissüsteem ja järelevalveraamistik

3.7.1 EKP toetab seda, et kavandatava määrusega nähakse ette väliste hindajate registreerimise süsteem ja järelevalveraamistik ⁽⁵⁹⁾. Samuti toetab EKP asjaolu, et ESMA-le tehakse ülesandeks järelevalve teostamine väliste hindajate üle.

3.7.2 Kavandatava määruse artikkel 36 näeb ette, et pädevad asutused tagavad läbipaistvuse ja välise hindamise nõuete kohaldamise emitentide poolt. Artiklis 36 osutatakse prospektimääruse sätetele, mille kohaselt iga liikmesriik määrab ühe pädeva haldusasutuse, kes vastutab prospektimääruses sätestatud ülesannete täitmise eest ⁽⁶⁰⁾. Eelnimetatud viisil määratud pädev haldusasutus oleks ühtlasi ka pädev asutus kavandatava määruse kohaselt. Prospektimääruse

⁽⁵²⁾ Vt kavandatava määruse IV jaotise 2. peatükk.

⁽⁵³⁾ Vt kavandatava määruse artikkel 13.

⁽⁵⁴⁾ Vt kavandatava määruse artikli 13 lõiked 4 ja 5.

⁽⁵⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/1129, 14. juuni 2017, mis käsitleb väärtipaberite avalikul pakumisel või reguleeritud turul kauplemisele võtmisel avaldatavat prospekti ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/71/EÜ (ELT L 168, 30.6.2017, lk 12).

⁽⁵⁶⁾ Kavandatava määruse artikli 12 lõige 1.

⁽⁵⁷⁾ Kavandatava määruse artikli 12 lõige 2.

⁽⁵⁸⁾ Vt eurosüsteemi vastuse lk 12.

⁽⁵⁹⁾ Vt eurosüsteemi vastuse lk 12.

⁽⁶⁰⁾ Vt prospektimääruse artikkel 31.

kohaselt on prospekti väljaandmise kohustusest siiski mitu erandit ⁽⁶¹⁾. Seetõttu soovib EKP täpsustada, et päritoluliikmesriik määrab riikliku pädeva asutuse kõikidele ülejäänud EuGB emitentidele, kelle jaoks ei ole prospektimäärusega automaatselt määratud pädevat järelevalveasutust, välja arvatud valitsemissektori esindajad. Kavandatavas määruses on selgesõnaliselt sätestatud, et nõudeid väliste hindajatele ning järelevalve teostamisele ESMA ja riiklike pädevate asutuste poolt ei kohaldata avaliku sektori audiitoritele ega teistele valitsemissektori esindajast emitentidelt saadud volitustega avaliku sektori üksustele ⁽⁶²⁾. EKP soovib seadusandjal kaaluda, kas valitsemissektori esindajad peaksid alluma riiklike pädevate asutuste järelevalvele. Juhul, kui seadusandja kavatseb asjaomased emitendid järelevalve alt vabastada (lisaks sellele, et järelevalve alt vabastatakse avaliku sektori audiitorid ja muud avaliku sektori üksused, kes tegutsevad väliste hindajatena) tuleks seda selguse huvides ja läbipaistvuse tagamiseks selgelt väljendada ka kavandatava määruse põhjenduses.

3.7.3 Kavandatav määrus sisaldab konkreetseid eeskirju kolmandates riikides asutatud väliste hindajate teenuste osutamise kohta, võimaldades ESMA-l teostada nende üle järelevalvet ⁽⁶³⁾. Samas näib riiklike pädevate asutuste otsene järelevalve emitentide üle piirduvat liidus asutatud emitentidega ⁽⁶⁴⁾, kuigi ei ole selge, kas väljaspool liitu asutatud EuGB emitentidele määratakse riiklik pädev asutus. See tähendab, et väljaspool liitu asutatud emitendid saaksid emiteerida EuGB-sid, tehes need kättesaadavaks liidu investoritele, kuid nende suhtes ei kohaldataks kavandatavas määruses ette nähtud sanktsioonide rakendamise korda, sealhulgas kohapealseid kontrole ja haldustrahve ⁽⁶⁵⁾. See paneks liidus asutatud emitendid selgelt ebasoodsamasse olukorda, võrreldes EuGB märgistust kasutavate emitentidega, kes on asutatud väljaspool liitu, sest võib juhtuda, et viimaste suhtes ei rakendatagi sanktsioone, kui nad ei täida kavandatava määruse nõudeid. Kui kõikide EuGB-de emitentide suhtes ei kohaldata sama järelevalvekorda, võib see kokkuvõttes õhustada EuGB standardi usaldusvärsust. Toimivad süsteemid, millega tagatakse, et kõikidel asjaomastel emitentidel on riiklik pädev järelevalveasutus, on muude määruste alusel juba kehtestatud (näiteks prospektimäärus, kus iga kolmanda riigi emitent valib päritoluliikmesriigi). EKP teeb ettepaneku kaaluda sarnase korra kehtestamist kavandatavas määruses, eelkõige selleks, et määrata pädev asutus kolmandate riikide emitentidele.

3.7.4 Lisaks juhib EKP tähelepanu asjaolule, et kavandatavas määruses sisalduvad mõisted „päritoluliikmesriik“ ja „vastuvõttev liikmesriik“ ⁽⁶⁶⁾ ei ole muude sätetega seostatud ega kavandatavas määruses määratletud. Need mõisted vajab täpsustamist.

Teksti redaktsiooni ettepanekud, mille puhul EKP on soovitanud ettepanud määrust muuta, on esitatud eraldi tehnilises töödokumendis koos selgitustega. Tehniline töödokument on avaldatud inglise keeles EUR-Lexis.

Frankfurt Maini ääres, 5. november 2021

EKP president
Christine LAGARDE

⁽⁶¹⁾ Vt prospektimääruse artikli 1 lõiked 2, 3, 4 ja 5.

⁽⁶²⁾ Kavandatava määruse artikli 14 lõige 3.

⁽⁶³⁾ Vt kavandatava määruse III jaotise IV. peatükk.

⁽⁶⁴⁾ Vt kavandatava määruse IV jaotise 1. peatükk.

⁽⁶⁵⁾ Vt kavandatava määruse IV jaotise 1. peatükk.

⁽⁶⁶⁾ Vt kavandatava määruse artikkel 40.